

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
20 september 2021

Eindtermijn
28 september 2021

Onderwerp

Bezwaren tegen vier opsporingsvergunningen aardwarmte Leiden e.o.

Advies

1. Instemmen met de bezwaren tegen de opsporingsvergunningen aardwarmte Oude Rijn, Rijnland, Leiden 2 en Leiden 3, zoals deze zijn verleend door het ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK);
2. Vast te stellen de bezwaarschriften tegen de opsporingsvergunningen aardwarmte Oude Rijn, Rijnland, Leiden 2 en Leiden 3, zoals deze zijn verleend door het ministerie van EZK;
3. In te stemmen met het uitnodigen van de minister van EZK voor een bestuurlijk overleg over de begrenzing van mijnbouwvergunningen (gas, olie en aardwarmte) in relatie tot grondwater-beschermingsgebieden;
4. Vast te stellen de brief aan de minister van EZK waarin hij wordt uitgenodigd voor een bestuurlijk overleg over de begrenzing van mijnbouwvergunningen in relatie tot grondwaterbeschermingsgebieden;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting aangaande de provinciale bezwaren tegen de opsporingsvergunningen aardwarmte Oude Rijn, Rijnland, Leiden 2 en Leiden 3, en het verzoek tot bestuurlijk overleg over de begrenzing van mijnbouwvergunningen in relatie tot grondwaterbeschermingsgebieden.

Besluit GS

Indien mogelijk in de tijd komt het onderwerp terug in GS (met onderstaande punten doorgevoerd) en is het besluit 'Aangehouden'.

Als er een deadline is waardoor het niet tot GS 28-9 a.s. of later kan wachten, is het onderwerp vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In afstemming met mevr. Baljeu een check te doen of er in dezelfde lijn gereageerd wordt als bij het bezwaar tegen het verlengen van de opsporingsvergunning in het gebied 'Utrecht' waar hetzelfde vraagstuk speelt. Indien nodig, worden de stukken in lijn gebracht;
- De brief aan het ministerie aan te scherpen in de zin dat de provincie geen toestemming zal geven voor boringen in beschermingsgebieden voor de drinkwatervoorziening in het belang van de kwaliteit van het drinkwater/de drinkwatergronden;
- Uit te zoeken of het uitsluiten van gebieden voor de boring naar aardwarmte iets betekent voor de energietransitie in dit gebied, waarbij goed gekeken moet worden om welk gebied het precies gaat;
- In de brief aan het ministerie toe te voegen dat er een aandachtspunt zit qua energietransitie en om van te voren aan de partijen mee te geven dat de provincie niet zal instemmen met boringen in grondwaterbeschermingsgebieden.

Bijlagen

2021-8 Besluit verlenen opsporingsvergunning aardwarmte Oude Rijn

2021-8 Besluit verlenen opsporingsvergunning aardwarmte Rijnland

2021-8 Besluit verlenen opsporingsvergunning aardwarmte Leiden 2

2021-8 Besluit verlenen opsporingsvergunning aardwarmte Leiden 3

2021-9 Bezwaarschrift tegen het verlenen van de opsporingsvergunning aardwarmte Oude Rijn

2021-9 Bezwaarschrift tegen het verlenen van de opsporingsvergunning aardwarmte Rijnland

2021-9 Bezwaarschrift tegen het verlenen van de opsporingsvergunning aardwarmte Leiden 2

2021-9 Bezwaarschrift tegen het verlenen van de opsporingsvergunning aardwarmte Leiden 3

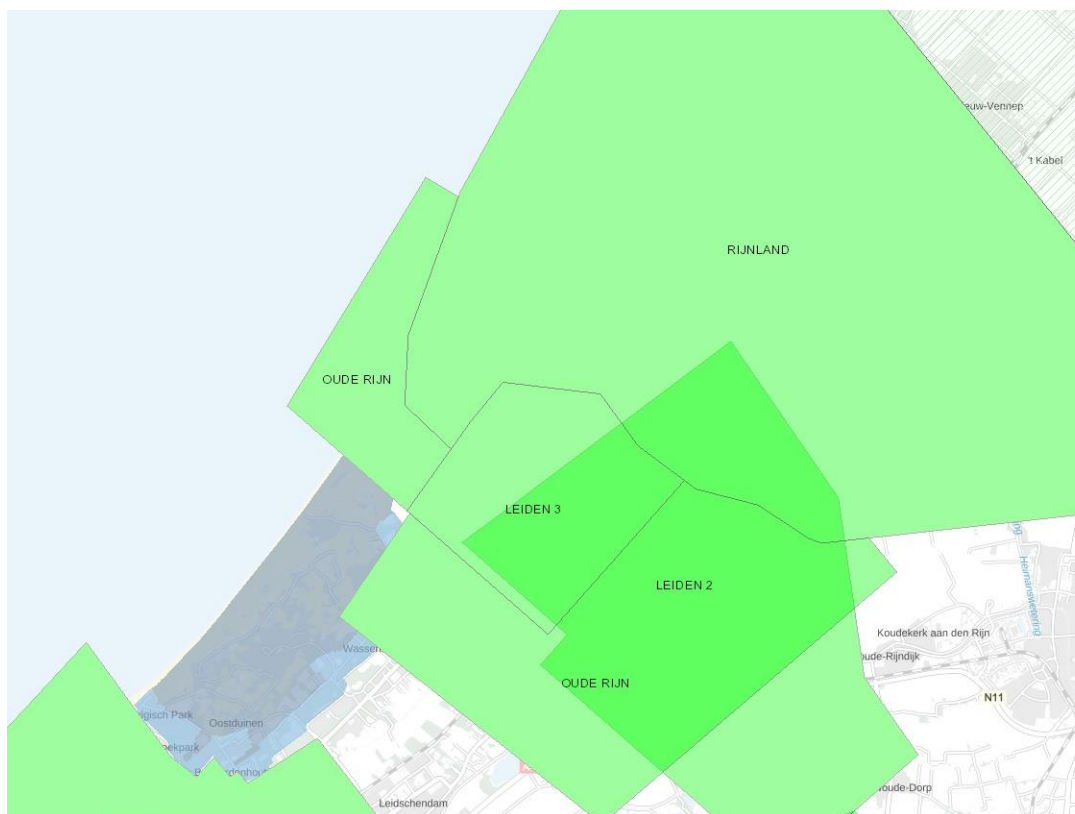
1 Toelichting voor het College

Vorig jaar heeft de provincie Zuid-Holland het ministerie van EZK geadviseerd over het verlenen van opsporingsvergunningen aardwarmte ten westen van Leiden.

Hierbij heeft de provincie Zuid-Holland aangegeven vóór het verstrekken van deze vergunningen te zijn, mits er door het ministerie rekening wordt gehouden met onze huidige en toekomstige beschermingsgebieden ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

Op 17,18 en 24 augustus jl. heeft de minister de betreffende opsporingsvergunningen verleend, echter zonder rekening te houden met huidige en toekomstige beschermingsgebieden. De minister merkt op dat het verlenen van een opsporingsvergunning voor een gebied dat overlapt met een beschermd gebied geen afbreuk doet aan de rechten en plichten die beschreven staan in de Provinciale Milieu Verordening.

Uit een ambtelijke bespreking met EZK (9 september jl.) bleek dat de minister de mogelijkheid om onder grondwaterbeschermingsgebieden aardwarmte te winnen open wil houden. In Zuid-Holland liggen grondwaterlagen tot op 350 meter diep, terwijl de lagen waaruit aardwarmte wordt gewonnen dieper dan 1700 meter liggen.

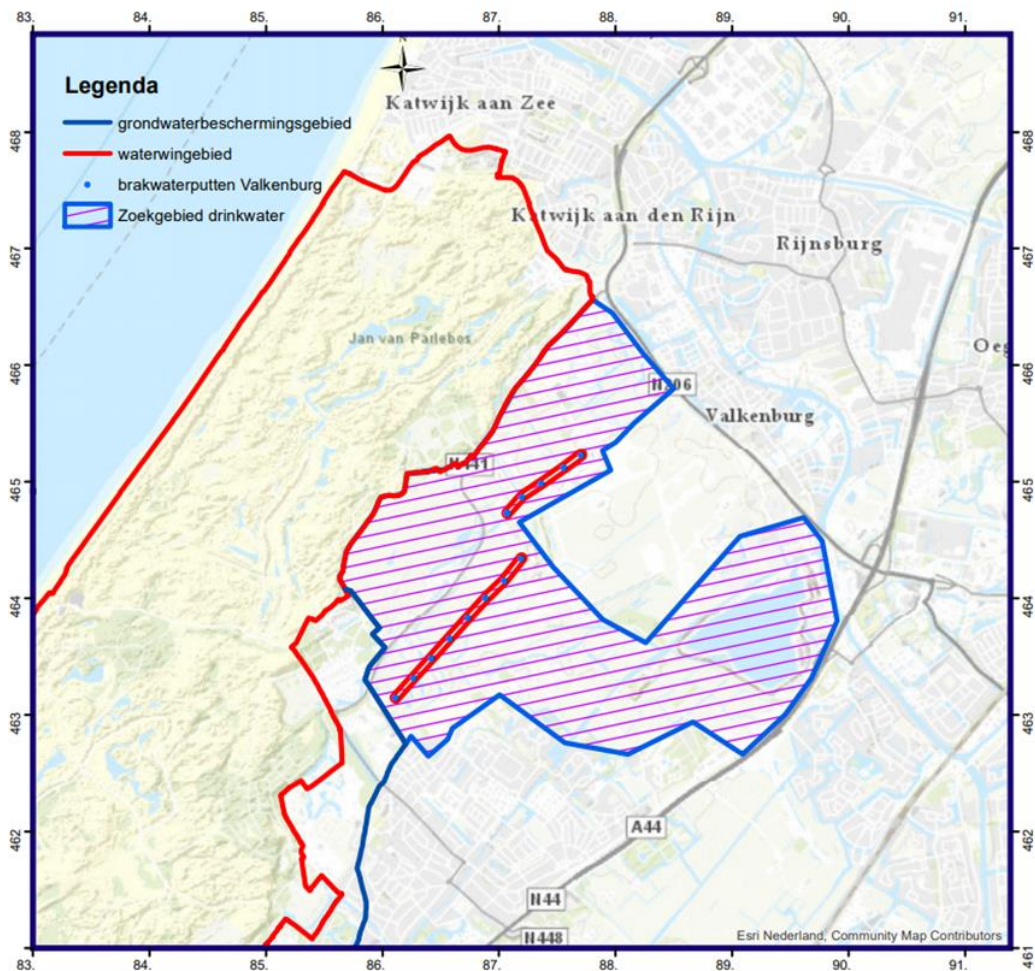
Figuur 1. Opsporingsgebieden aardwarmte rond Leiden.

(Donkergras = Leiden 2, waar aardwarmtewinning veel dieper gewonnen gaat worden dan de rest. Blauw= grondwaterbeschermingsgebied.

Opvallend is dat in het recente verleden bij het verlenen van opsporingsvergunningen de aanwezigheid van grondwaterbeschermingsgebieden wél een rol speelde (naast andere argumenten). De opsporingsvergunning Wassenaar werd niet verleend; de opsporingsvergunning Den Haag 4a is op de grens van het beschermingsgebied aangepast.

Rond Leiden is de situatie voor opsporingsvergunningen als volgt:

- De opsporingsvergunningen Oude Rijn en Rijnland overlappen met bestaande grondwaterbeschermingsgebieden (figuur 1).
- Daarnaast liggen de opsporingsvergunningen Oude Rijn en Leiden 2 & Leiden 3 deels in een gebied waar drinkwaterbedrijf Dunea onderzoek doet naar nieuwe brakwater- en oppervlaktewaterwinningen om aan de toekomstige drinkwatervraag te kunnen voldoen (fig. 2). Dunea is in gesprek met de provincie Zuid-Holland om dit gebied de status van beschermingsgebied te verlenen. De Provincie heeft dit gebied ook opgenomen in het concept van haar Regionaal Waterprogramma.

Zuid-Holland is een provincie met een grote en groeiende bevolking, waarbij slechts circa vijf procent van haar ondergrond geschikt is voor de opslag van grondwater waar drinkwater uit kan worden bereid.

Het winnen van aardwarmte in deze gebieden levert risico op voor grondwater dat gebruikt wordt voor de drinkwatervoorziening. Het aanwijzen van deze gebieden voor aardwarmtewinning brengt hiermee toekomstige bronnen voor drinkwatervoorziening in gevaar.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 7 - Gezond en veilig Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Grondwaterbeschermingsgebieden zijn vastgelegd in de Provinciale Milieu Verordening (PMV). In de PMV2021 wordt expliciet opgenomen dat activiteiten zoals aardwarmtewinning in grondwaterbeschermingsgebieden niet mogelijk zijn en er ook niet van buiten schuin onder deze gebieden geboord mag worden.

Omdat de provincies in de Mijnbouwwet voor het vaststellen van een opsporingsvergunning als adviseur zijn benoemd, gaan wij ervan uit dat de provincies in dit geval belanghebbenden zijn, en dat onze bezwaren door de minister ontvankelijk worden verklaard (mits op tijd ingediend).

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 30-9-2020 en 18-2-2021 heeft de Omgevingsdienst Haaglanden in opdracht van de provincie Zuid-Holland het ministerie van EZK geadviseerd over het verlenen van opsporingsvergunningen aardwarmte ten westen van Leiden (Op 30-9-2020: Leiden 2, Leiden 3 en Rijnland. Op 18-2-2021 Oude Rijn).

3 Proces

Afgelopen juni verscheen het rapport van de Algemene Rekenkamer 'Drinkwaterbronnen onvoldoende beschermd bij het boren naar aardwarmte', waarbij zij in haar persbericht stelt dat de rijksoverheid (i.c. het ministerie van EZK) de drinkwatervoorraden niet afdoende beschermd tegen de risico's van het boren naar aardwarmte.

Ook wij als provincie Zuid-Holland vragen middels de bezwaarschriften aan het ministerie meer oog te hebben voor deze risico's.

Verder is het voorstel om de minister uit te nodigen voor een bestuurlijk overleg over dit onderwerp om tot één gedragen beleidslijn voor mijnbouwvergunningen in relatie tot grondwaterbeschermingsgebieden te komen.

4 Participatie en rolneming

De advisering voor de opsporingsvergunning aan het ministerie van EZK heeft integraal plaatsgevonden d.w.z. dat het een gezamenlijk advies betrof van de provincie en de betrokken gemeenten en waterschappen (plus in twee gevallen -waar het om bestaand

grondwaterbeschermingsgebied ging – waterbedrijf Dunea).

De bezwaarschriften worden alleen door de provincie ingediend omdat zij vanuit haar wettelijke taken meer in haar belang wordt getroffen dan de betrokken waterschappen en gemeenten.

Daarnaast heeft waterbedrijf Dunea besloten ook bezwaar te maken tegen de verlening van de opsporingsvergunningen. Wij hebben onze bezwaren met die van Dunea afgestemd.

5 Communicatiestrategie

-